AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind prevenirea torturii

Aprob,

Avocatul Poporului

Renate Weber

INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI * ROMÂNIA *

Raport

privind vizita desfăşurată la Penitenciarul Constanța-Poarta Albă

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. **Cadrul general şi organizarea activității de monitorizare**
2. **Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
3. **Recomandări**

București – 2023

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009 România a ratificat Protocolul Opțional (OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului, îndeplinește atribuțiile de Mecanism național de prevenire a torturii (MNP) conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate în orice loc de detenție, în sensul art. 4 din OPCAT.

Astfel, în temeiul art. 33 și art. 35 din Legea nr.35/1997, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, în data de 25 noiembrie 2021, MNP a efectuat o vizită la Penitenciarul Constanța-Poarta Albă, prin folosirea unor mijloace alternative la vizitele clasice, având ca obiective: verificarea tratamentului aplicat persoanelor custodiate cu afecțiuni psihice în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul monitorizării.

În contextul epidemiei de COVID-19, ghidată de principiul do no harm ("a nu face rău"), monitorizarea a fost efectuată printr-o serie de activități care au suplinit vizita clasică, constând în următoarele: solicitarea de informații și documente conducerii unității penitenciare; informarea persoanelor custodiate cu afecțiuni psihice/angajaților cu privire la monitorizarea unității și posibilitatea acestora de a contacta echipa MNP telefonic și prin intermediul poștei electronice; întrevedere online cu reprezentanți ai instituției vizitate.

Echipa MNP a fost alcătuită din: doamna – jurist, doamna – jurist, doamna – asistent social, doamna – psiholog, domnul - medic din cadrul instituției Avocatul Poporului - Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante (MNP) și domnul , reprezentant al Fundației pentru Apărarea Cetățenilor împotriva Abuzurilor Statului (FACIAS).

2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare efectuată

► ***aspecte preliminare***

La data vizitei se aflau în custodia Penitenciarului Constanța-Poarta Albă un număr de 893 persoane private de libertate, la o capacitate de cazare raportat la 4 mp de 666 locuri, unitatea confruntându-se cu fenomenul supraaglomerării. Potrivit documentelor furnizate, Penitenciarul Constanța-Poarta Albă a informat Administrația Națională a Penitenciarelor - ANP cu privire la depășirea capacității legale de cazare. Astfel, **echipa de vizită recomandă ANP să întreprindă măsuri pentru gestionarea supraaglomerării, potrivit prevederilor art. 1 alin. (3) din Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției (O.M.J.) nr. 2772/C/2017.** *Conform normelor CPT, „toate serviciile și activitățile dintr-o închisoare vor fi afectate în mod negativ dacă este necesar să se adăpostească mai mulți prizonieri decât numărul pentru care a fost creată, calitatea vieții va fi coborâtă în totalitate, în mod semnificativ. Mai mult decât atât, nivelul de supraaglomerare într-o închisoare sau într-o anumită parte a ei, poate fi, prin el însuși, inuman și degradant din punct de vedere fizic".* Cercetările în domeniu identifică multiplele efecte ale supraaglomerării asupra persoanelor private de libertate: cresc sentimentele negative (mânie etc.); se pierde controlul asupra situațiilor; acces redus la serviciile medicale, de reintegrare psihosocială, sportive, religioase; crește agresivitatea, autoagresivitatea etc.

Penitenciarul avea organizate secții pentru toate tipurile de executare deschis, semideschis, maximă siguranță, închis și tranzit, inclusiv arest preventiv, iar la secția exterioară Valu lui Traian avea organizate secții de regim deschis și semideschis.

Penitenciarul Constanța-Poarta Albă era acreditat ca furnizor de servicii sociale în conformitate cu prevederile *Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare*, iar Serviciul Educație și Asistență Psihosocială (cod serviciu social: 8899CZ-PN-IV) era autorizat să acorde servicii sociale conform licenței de funcționare, începând cu data de 20.01.2016, pentru o perioadă de 5 ani sub rezerva oferirii de condiții corespunzătoare beneficiarilor, cel puțin la nivelul standardelor minime de calitate obligatorii, prevăzute în *Anexa nr. 6* din *Ordinul nr.29/2019 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și pentru serviciile acordate în comunitate, serviciile acordate în sistem integrat și cantinele sociale.* Serviciile/activitățile principale definite în actele normative pentru aceste tipuri de servicii sunt,

după caz: consiliere psihosocială; informare, consiliere și suport juridic; suport emoțional; cazare temporară, precum și activități de informare, evaluare și elaborare plan de intervenție, integrare/reintegrare socială, asistență medicală primară, orientare vocațională, reintegrare școlară etc.

În cadrul **serviciului asistență psihosocială** erau încadrați un număr de 12 specialiști: 5 asistenți sociali și 7 psihologi, la un efectiv mediu de 900 de persoane private de libertate, funcția de șef serviciu fiind ocupată de un psiholog, titularul postului fiind împuternicit în funcția de director adjunct reintegrare socială (post vacantat în anul 2018). Toți asistenții sociali care dețineau treapta de competență principal erau înscriși în Registrul Național al Asistenților Sociali din România și realizau activități în conformitate cu atribuțiile stabilite și treapta de competență deținută, fiind respectate prevederile *Legii nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social, cu modificările și completările ulterioare.*

La momentul vizitei, unul din cei 5 asistenți sociali angajați se afla în concediu pentru creșterea copilului (începând cu luna ianuarie 2021), iar un alt asistent social a fost încadrat începând cu luna iunie 2021, titularul postului fiind împuternicit în funcția de director adjunct reintegrare. **Astfel, deși raportul specialiștilor asistenți sociali este de 1 la 125 de persoane private de libertate (conform Deciziei Directorului General al A.N.P nr. 348/24.02.2016), în fapt, numărul cazurilor ce revenea unui asistent social era mult mai mare. Se impune astfel identificarea unei soluții de suplimentare de personal de specialitate.**

Referitor la demersurile efectuate în vederea ocupării postului temporar vacant de asistent social, reprezentanții penitenciarului au precizat că, potrivit art. 3 și art. 13 din *Legea nr. 145/2019 privind Statutul polițiștilor de penitenciare*, încadrarea polițiștilor de poliție penitenciară se realizează pe durată nedeterminată. Astfel, Statutul polițiștilor de penitenciare nu reglementează încadrarea pe durată determinată, având în vedere faptul că polițiștii de penitenciare au atribuții specifice sistemului de ordine publică, apărare națională și siguranță națională, sunt dotați cu armament și urmează cursuri de pregătire pentru a-și putea îndeplini sarcinile de serviciu specifice sistemului penitenciar.

În conformitate cu reglementările în vigoare, atât în ceea ce privește statutul polițistului de penitenciare cât și al asistenților sociali, formarea profesională a acestora se realiza atât prin cursuri organizate de instituție, cât și prin participarea la cursuri de specialitate. În acest sens, toți specialiștii au participat la cursurile de specialitate organizate prin intermediul platformei interne e-learning, precum și convocări de specialitate organizate de Direcția Reintegrare

Socială din cadrul ANP. De asemenea, fiecare specialist a participat, independent, la cursuri de formare profesională organizate de către asociațiile profesionale în vederea realizării numărului de credite stabilit. Dintre aceste participări, amintim cursuri precum: „Îmbunătățirea competențelor personalului din sistemul penitenciar, probațiune și domeniul juridic"; program de responsabilizare a deținuților de etnie romă și din alte categorii cu risc de excludere; conferința internațională de asistență socială „Sprijinul persoanelor vulnerabile în contextul pandemiei Covid-19" sau cursuri specifice de asistență socială precum: „Exprimarea empatică în sistem penitenciar. Ce este nou?; „Modelarea pro-socială"; „Grădini terapeutice"; „Intervenția în asistența socială din penitenciare".

Programul de lucru al personalului care își desfășura activitatea în cadrul Serviciul Educație și Asistență Psihosocială era de luni până vineri, în intervalul orar 07:30-15:30. Lunar, se întocmea planificarea în cadrul serviciului, planificare care asigura desfășurarea de activități destinate persoanelor private de libertate implicate în activități lucrative, în intervalul orar 15:30-19:30 sau în zilele de repaus săptămânal.

În vederea eficientizării activității, activitatea de specialitate se desfășura preponderent în cadrul spațiilor din cadrul secțiilor de deținere, aceste spații fiind: 4 cluburi pentru activități de grup, 1 cabinet psihologic, 2 săli de clasă, 1 bibliotecă, 1 capelă, 2 terenuri de sport, 2 spații amenajate pentru activități sportive dotate cu aparate specifice. La secția Valu lui Traian era amenajată o sală cu o suprafață de 130 m^2, în care se puteau desfășura mai multe activități concomitent, o capelă, 3 terenuri de sport prevăzute cu gazon sintetic și o bibliotecă. Din declarațiile reprezentanților penitenciarului a rezultat că, la nivel de unitate se fac eforturi pentru crearea unor noi spații de cazare, dar și de îmbunătățire a condițiilor de cazare existente. Noile spații vor avea prevăzute cabinete psihologice, spații pentru desfășurarea activităților individuale și de grup, bibliotecă și sală de lectură, spații interioare pentru desfășurarea activităților sportive, atelier pentru activități-ocupaționale etc.

Asistenții sociali își desfășurau activitatea pe trei paliere: consiliere socială, convorbiri individuale și implementarea programelor structurate sau semi-structurate. În vederea menținerii relației cu familia, asistenții sociali asigurau sprijin persoanei private de libertate în sensul identificării și susținerii mediului de suport pentru integrare socială, cât și pentru identificarea surselor financiare post liberare.

Programele de asistență socială adresate deținuților erau adaptate în funcție de nevoile și riscurile identificate, în vederea formării și dezvoltării deprinderilor sociale, precum și a îmbunătățirii relațiilor acestora cu mediul de suport.

Activitățile de asistență socială aveau în vedere identificarea nevoilor, a riscurilor de a dezvolta comportamente dezadaptative, precum și particularizarea intervențiilor în funcție de specificul fiecărei categorii de persoane private de libertate.

În ceea ce privește activitățile de educație și asistență socială pentru anul 2021, pentru toată populația carcerală, reprezentanții unității au precizat că peste 161 persoane private de libertate au beneficiat de consiliere socială pentru identificarea de resurse, în principal în vederea obținerii unor documente de identitate și duplicate (certificat de naștere, cărți de identitate), obținerea de documente de venit (adeverințe de venit, proprietăți), obținerea documentelor în vederea pensionării de invaliditate, pensionării anticipate, efectuarea unor demersuri în vederea încadrării în grad de handicap.

Demersurile de reintegrare socială ,desfășurate în perioada stării de urgență și alertă, au fost inițiate ținând cond de oferta de programe și activități de reintegrare socială, de nevoile identificate, precum și de recomandările survenite pe parcursul anului din partea Direcției Reintegrare Socială din cadrul ANP privind pilotarea unor programe educaționale, ținând cont totodată de resursele umane și materialele disponibile.

Implicarea persoanelor private de libertate în demersuri educaționale, psihologice, sociale și moral-religioase s-a realizat prin includerea deținuților de la nivelul aceleiași camere de deținere, la aceeași activitate sau din cadrul aceleiași secții de deținere, cu respectarea criteriilor stabilite pe principiul rotației.

Cu privire la consilierea socială în vederea restabilirii/medierii relațiilor de familie, un număr de 28 persoane private de libertate au beneficiat de suport, în principal pentru următoarele: obținerea informațiilor cu privire la anumiți membri ai familiei (părinți, copii etc), menținerea legăturii cu copiii aflați în sistemul de protecție specială, demersuri în vederea oficierii căsătoriei în cadrul penitenciarului.

Numărul convorbirilor individuale ale persoanelor private de libertate cu asistentul social, pe perioada anului 2021, era de 1890. Ca număr de evaluări inițiale, reprezentanții centrului au precizat că acestea au fost de 627, evaluări periodice 1125, iar evaluări finale 1060, ceea ce relevă o activitate intensă a specialiștilor.

În cadrul penitenciarului au fost desfășurate proiecte de activitate structurate, cât și proiecte de activitate semistructurate. Dintre proiectele structurate enumerăm: Grup de progres, creștere și dezvoltare "Începe acum cu ceea ce ai", la care au participat 34 persoane private de libertate; Grup de terapie socială "Diferența între generații... clișeu?", la care au participat 5

persoane private de libertate; Grup educațional de pregătire pentru activități de voluntariat "Noi pentru ceilalți" la care au participat 24 persoane private de libertate.

Proiectele de activitate semistructurate necreditate, desfășurate de asistenții sociali în baza proiectului de activitate, au fost următoarele: Campanie de informare „Conștientizarea importanței vaccinării împotriva Covid-19"; Campanie de conștientizare a persoanelor private de libertate pentru valorificarea propriilor resurse; Campanie de informare „Fericire și sănătate", fiind implicate 401 persoane private de libertate.

Dintre programele structurate organizate în această perioadă menționăm: programul de pregătire pentru liberare, la care au participat 196 persoane private de libertate; programul de prevenire a recidivei (dezvoltarea abilităților decizionale în situații de risc infracțional), la care au participat 21 persoane private de libertate; programe de asistență socială derulate de colaboratori externi „Pași spre familia de acasă", la care au participat 11 persoane private de libertate.

Toate programele și activitățile de reintegrare socială s-au desfășurat, având în vedere contextul cu privire la transmiterea și răspândirea virusului SARS-Cov-2, prin alternarea întâlnirilor directe cu deținuții (grupuri mici – maximum 5 persoane, pe camere, raportate la spațiul de desfășurare). De asemenea, activitățile derulate cu persoanele private de libertate au fost adaptate în sensul informării continue a deținuților cu privire la specificul infectării cu SARS-CoV-2, a conștientizării necesității respectării unor măsuri igienico-sanitare stricte, precum și a menținerii unei stări de spirit corespunzătoare în rândul acestora.

În vederea menținerii relației cu familia și mediul de suport, asistenții sociali au desfășurat în cursul anului 2021 proiecte de activitate de tipul: Reuniune de familie - „Eu și familia mea", care s-a desfășurat atât on-line cât și fizic, în funcție de situația epidemiologică existentă și de măsurile impuse, conform planurilor de măsuri ale unității, cu respectarea măsurilor de prevenire și combatere a infecției cu Sars-Cov2. Totodată, au fost desfășurate și activități precum: „Ziua internațională a familiei - Teme cu tata" - reuniune de familie on-line; „Eu și familia mea" - reuniune de familie la Complex Flamingo; reuniune de familie „Familiile sunt formate în inimă", desfășurată în colaborare cu reprezentanții fundației Stânca Veacurilor etc.

În vederea menținerii legăturii cu familia prin intermediul comunicărilor on-line, în funcție de situația epidemiologică și planul de măsuri actualizat la nivelul unității, în cursul anului 2021 specialiștii asistenți sociali au întocmit un număr de 219 referate de propunere pentru acordarea comunicărilor on-line, fiind acordate persoanelor private de libertate un număr

de 5553 comunicări, în conformitate cu reglementările în vigoare, respectiv în baza cererilor și în baza recompenselor cu suplimentarea dreptului la comunicare on-line.

Deținuții aveau dreptul de a efectua, pe cheltuiala lor, convorbiri telefonice de la telefoanele instalate în incinta sectorului de deținere, cu cel mult 10 persoane din exteriorul penitenciarului atât din țară, cât și din străinătate. În funcție de regimul de executare în care sunt incluși, deținuții puteau efectua convorbiri telefonice, după cum urmează: zilnic, deținuții cărora li se aplică regimul de executare deschis, semideschis și închis, precum și cei cărora nu li s-a stabilit încă regimul de executare, 10 apeluri telefonice, cu durata maximă cumulată de 60 de minute; zilnic, deținuții cărora li se aplică regimul de maximă siguranță, precum și cei care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului, 3 apeluri telefonice cu durata maximă cumulată de 30 de minute.

Activitățile în regim individual de tipul: evaluare, consiliere, convorbire, circumscrise domeniilor educație, asistență psihologică și asistență socială s-au realizat față în față, la solicitarea deținutului și/sau în situația în care specialistul a considerat necesar, respectându-se măsurile de protecție medicală și distanțarea fizică, iar evaluările persoanelor nou-depuse s-au realizat după 14 zile de la depunere, evaluările periodice și finale realizându-se pornind de la studiul documentelor, ulterior având loc o întâlnire față în față cu respectarea măsurilor specifice sau prin intermediul liniei telefonice instalate.

În afara activităților individuale, la nivelul unității penitenciare se organizau programe și activități de grup cuprinse în Oferta de programe și activități educaționale, de asistență psihologică și asistență socială. Aceasta cuprindea, în funcție parcursul deținutului, mai multe etape, precum: etapa de adaptare, etapa de intervenție și etapa de dinaintea reîntoarcerii în comunitate. Etapa de adaptare includea programul de adaptare la viața instituțională, iar etapa de intervenție cuprindea programe și activități educaționale (activități de instruire școlară „a doua șansă"; activități de formare profesională; programul Hobby; programul Alfaz; programul de educație pentru viața de familie; programul de educație prin sport; activități sportiv-recreative; activități de bibliotecă; atelierul de activități ocupaționale; activități desfășurate în parteneriat cu colaboratorii externi etc) și programe și activități de asistență psihosocială. Activitățile desfășurate în parteneriat cu colaboratorii externi au stat la baza parteneriatelor încheiate de unitatea penitenciară cu Arhiepiscopia Tomisului, Biserica adventistă de ziua a șaptea, Fundația „Stânca Neamurilor", Serviciul umanitar pentru penitenciare, Fundația Berean Prison Ministries etc.

În etapa de dinaintea reîntoarcerii în comunitate erau incluse programul de pregătire pentru liberare și programul „Reducerea riscului de recidivă după închisoare".

Pe parcursul anului 2021, în cadrul serviciului educație au fost desfășurate activități de tipul programelor educaționale, cât și al activităților educaționale. Programele educaționale destinate tuturor deținuților au fost organizate astfel: programul de adaptare la viața instituționalizată (144 grupe, 627 participanți); programul de alfabetizare (6 grupe, 38 participanți); programul de educație civică (6 grupe, 45 participanți); programul de educație juridică (4 grupe, 29 participanți); programul de educație prin sport – module de șah, tenis de masă, baschet, fotbal (10 grupe, 105 participanți); programul moral religios "Cuvântul care zidește" (2 grupe, 17 participanți);

Programul „Universul cunoașterii a cuprins mai multe module, astfel: Modulul „Educație ecologică" (8 grupe, 65 participanți); Modulul „Istorie" (2 grupe, 24 participanți); Modulul „Planeta albastră" (4 grupe, 45 participanți), iar Programul Hobby a fost organizat cu modulul „Plante și grădini" (3 grupe, 26 participanți).

În ceea ce privește programele de informare derulate de colaboratori externi, inclusiv prin corespondență, acestea au fost organizate cu sprijinul Fundației „Stânca Veacurilor", Fundația Berean Prison Ministries (16 grupe, 83 participanți).

Având în vedere contextul epidemiologic actual, la nivel de penitenciar s-a reușit achiziționarea echipamentelor necesare pentru desfășurarea programelor educaționale derulate de colaboratorii externi în regim online.

Cu privire la activitățile educaționale, acestea au constat în concursuri tematice și activități artistice, precum și dezbateri, redactare de reviste pe secții etc. Concursurile tematice s-au realizat conform Calendarului lunar de evenimente pentru anul 2021, care au abordat teme din diverse domenii, înregistrându-se un număr de 5197 participări ale persoanelor private de libertate.

Dintre activitățile artistice organizate, enumerăm: muzică (2 participanți); teatru radiofonic (8 participanți); activități tehnico-aplicative/ocupaționale (213 participări); creație literară (108 participări); cenacluri literare (77 participări); alte manifestări artistice (40 participări); conferințe (34 participanți).

Pe tema dezbaterilor au fost înregistrate 290 participări, recenzii de carte 1919 participări, redactare reviste secții 42 participări, emisiuni radio TV difuzate pe circuitul intern 35 participări, vizionare spectacole 24 participanți, vizionare filme 72 participanți, prelegeri 309 participări.

Pentru deținuții analfabeți/analfabeți funcțional s-au derulat pe parcursul anului 2021 activități de tipul: cerc de dezvoltare a vorbirii și cerc de dezvoltare a gândirii logice, fiind organizate 9 activități, la care au participat 52 persoane private de libertate.

Referitor la activitățile organizate în comunitate, s-a constatat că pe parcursul anului 2021 s-au organizat patru vizite în comunitate la care au participat 25 persoane private de libertate. Vizitele au avut ca scop o activitate de ecologizare la Rezervația Naturală Fântânița, 2 activități la sediu Asociației "Save the dogs" în cadrul Proiectului „Un câine educat, un prieten minunat" și 1 activitate în cadrul proiectului "Biblioteca vie", organizat de Asociația „Creative Life".

Cu privire la activitățile sportive, organizate sub forma activităților de recreere și petrecere a timpului liber sau în regim de competiție sportivă, reprezentanții unității vizitate au precizat că în cursul anului 2021, s-au derulat activități de tipul: șah - 360 participări, tenis cu piciorul - 927 participări, tenis de masă - 356 participări, fotbal - 554 participări, forță/culturism - 132 participări, table/rummy - 1106 participări.

În cadrul activităților de grup, religioase sau liturgice, desfășurate de preotul ortodox angajat, s-au înregistrat 1174 participări ale persoanelor private de libertate, iar 142 persoane private de libertate au fost incluse în consiliere educațională.

Toate activitățile moral-religioase (slujbe, liturghii), cât și cele organizate în baza proiectelor de activitate s-au desfășurat cu respectarea tuturor măsurilor de protecție, prevenire, distanțare fizică impuse de prevenirea infectării cu SARS-CoV-2, conform planurilor de măsuri aprobate și a indicațiilor și recomandărilor autorităților naționale și Bisericii Ortodoxe Române.

În cadrul Penitenciarului Constanța-Poarta Albă era amenajată o bibliotecă atât la sediul unității, cât și la Secția Exterioară Valu lui Traian. Fondul de carte existent în cadrul penitenciarului era de 3911 cărți, cu un rulaj de 3974 de cărți/an. Totodată penitenciarul deține abonament lunar de 3 publicații, a câte două exemplare, în vederea asigurării dreptului la informare a persoanelor private de libertate.

Având în vedere contextul epidemiologic, modalitatea de împrumut a cărților s-a făcut prin distribuirea unui fond de carte în cadrul secțiilor de unde persoanele private de libertate custodiate din cadrul secțiilor pot împrumuta cărți, fie din fondul de carte existent în cadrul clubului unde este amplasat fondul de carte, fie prin solicitarea anumitor cărți din opisul, în format electronic, disponibil pe infochioșc, conform orarului afișat la avizier.

De asemenea, persoanele private de libertate puteau primi de la membrii familiei, prin sectorul vizită, cărți, reviste, etc. Totodată, persoanele private de libertate pot opta, prin

solicitare scrisă, pentru abonament la publicația dorită, acestea fiind livrate către acestea prin grija personalului penitenciarului.

Pe domeniul activităților de informare/ consiliere/ mediere a muncii, s-a constatat că s-au desfășurat 3 activități, în colaborare cu reprezentanții Agenției Locale pentru Ocuparea Forței de Muncă - AJOFM Constanța, activități la care a participat un număr de 27 persoane private de libertate.

Din documentele puse la dispoziție de reprezentanții unității penitenciare, s-a constatat că, în ceea ce privește școlarizarea, au fost organizate cursuri școlare în regim „A doua șansă", în colaborare cu Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă "Albatros", iar în contextul epidemiologic existent, la nivel de penitenciar s-a reușit achiziționarea echipamentelor pentru desfășurarea cursurilor școlare în regim online. Astfel, în anul școlar 2020-2021 au fost organizate mai multe serii, numărul deținuților înscriși fiind de 49 și promovați un număr de 36, iar pentru anul școlar 2021-2022, numărul deținuților înscriși era de 30 persoane private de libertate. Numărul diferit de deținuți înscriși, față de numărul deținuților promovați se datorează faptului că o parte din aceștia s-au liberat ori s-au transferat la alte unități penitenciare.

Sumarizând cele precizate mai sus, în perioada 01.01.2021-09.12.2021 s-au înregistrat 17584 participări la activități de educație și asistență psihologică, la care au participat 1981 de persoane private de libertate distincte.

În ceea ce privește drepturile acordate deținuților, situația se prezintă astfel: 1.060.165 apeluri telefonice pentru 2.338 persoane private de libertate, 41.452 acordarea dreptului la cumpărături pentru 1.981 persoane private de libertate, 4.843 scrisori trimise de către 1.159 persoane private de libertate, 20.528 vizite pentru 1.773 persoane private de libertate, 6.226 pachete primite de către 1.560 persoane private de libertate.

Toate activitățile menționate s-au desfășurat cu respectarea planului de măsuri aprobat la nivel de unitate, respectiv cu purtarea echipamentului de protecție, respectarea distanței sociale, aerisirea și igienizarea spațiilor, precum și cu respectarea repartizării pe camere.

În perioadele în care activitatea de instruire școlară s-a derulat prin mijloace alternative, coordonatorul activităților de școlarizare a ținut permanent legătura cu unitatea de învățământ colaboratoare, precum și cu cadrele didactice, a distribuit constant materiale didactice deținuților înscriși în programul de școlarizare. Astfel, învățământul gimnazial s-a desfășurat de comun acord cu unitatea de învățământ prin metode alternative, respectiv transmitere și distribuire de materiale informative și fișe de lucru la camerele de deținere pentru fiecare

disciplină. La reluarea activităților care au presupus prezența personalului didactic, accesul acestora în locul de deținere s-a realizat în urma triajului epidemiologic, iar în sala de clasă au fost asigurate produse de igienă necesare dezinfectării, în vederea utilizării cât mai frecvente.

Asistenții sociali acordau sprijin calificat persoanelor private de libertate, în vederea ameliorării sau soluționării problemelor sociale cu care se confruntau, cât și în vederea pregătirii acestora pentru reintegrarea în familie și comunitate după liberarea din penitenciar.

Cu privire la situația persoanelor private de liberate cu afecțiuni psihice, s-a constatat că acestea au fost incluse în activitățile desfășurate în penitenciar, programe sau activități de educație și asistență psihosocială, după caz instruire școlară, educație moral-religioasă și civică, activități cultural-artistice, sportive, ocupaționale, programe de reducere a recidivei, programe de pregătire pentru liberare, consiliere socială, cât și alte proiecte de activitate în domeniul asistenței sociale, aspecte rezultate din analiza nevoilor de activități elaborată de Serviciul Educație și Asistență Psihosocială.

Persoanele private de liberate cu afecțiuni psihice au beneficiat de aceleași drepturi ca și toți ceilalți deținuți încarcerați în unitatea penitenciară, cei mai mulți dintre aceștia solicitând, prin cererile depuse, în principal: adăugare număr de telefon (56 solicitări), achiziționare de bunuri (18 solicitări), xerocopii ale unor documente (14 solicitări), comunicare on-line (13 solicitări), primire bunuri (9 solicitări), analizare în comisia de muncă (8 solicitări), dar și cereri privind audiențe la director, audiență director adjunct siguranța deținerii și regim penitenciar - DASDRP, atașare documente la dosar individual, schimbare regim alimentar, adăugare persoane vizitatoare, reînoire sume băneşti, schimbare regim alimentar, etc. De asemenea, au beneficiat de întâlniri, respectiv vizite și le-a fost respectat dreptul la primirea/expedierea scrisorilor, cât și la comunicare telefonică și on-line.

În ceea ce privește menținerea relației cu familia și mediul de suport, pentru persoanele aflate pe lista celor cu afecțiuni psihice, aceasta s-a orientat preponderent spre găsirea unor alternative de comunicare cu familia (comunicări on-line) și includerea în consilieri sociale întrucât participarea la activități de grup a fost condiționată de aspecte de ordin epidemiologic, cazare, sau programul privind ieșirea în aer liber.

Cu privire la participările la activități lucrative, echipa de vizită a constatat că numărul societăților comerciale care pun la dispoziție locuri de muncă este redus raportat la cererea de muncă, astfel că în anul 2020 numai 14 societăți comerciale și-au arătat disponibilitatea de a angaja personal din rândul persoanelor private de libertate (245 deținuți), în activități de muncă necalificată (construcții, săpat șanțuri, igienizare, manipulat materiale și întreținerea spațiilor

verzi; prelucrare la rece a benzilor înguste/fasonat fier beton, manipulări materiale; îmbunătățiri funciare, manipulat materiale; agricultură și zootehnie; etc). Începând cu anul 2021, alte 10 societăți comerciale au fost dispuse să angajeze un număr de 116 persoane private de libertate pentru activități precum: manipulat materiale și igienizare: producere elemente din beton, decofrare din tipare, încărcarea produselor în vederea livrării, curățenie și ordonarea produselor în depozit; agricultură și zootehnie: ambalare produse alimentare; reciclare deșeuri; construcții, confecții metalice, curățenie, întreținere; etc.

Cu privire la aceste aspecte reprezentanții penitenciarului au declarat faptul că există un număr redus de angajatori din zonă care pot prelua forța de muncă, iar numărul solicitărilor de angajare sunt mari, selecția pentru muncă fiind uneori dificil de realizat.

În **sectorul medical,** din totalul de **24 posturi, erau ocupate 18, 6 fiind vacante.** Din acestea erau **vacante 5 posturi de medic** (2 posturi medic medicina de familie la centru, 2 la secția exterioară și 1 de medic epidemiolog) și 1 post asistent medicină generală la secția exterioară.

Asistența medicală era asigurată de către 4 medici (1 medic șef, 2 medici medicină de familie la centru, 1 medic stomatolog) și 14 asistenți medicali (11 asistenți medicină generală – 8 la centru și 3 la secția exterioară, 1 asistent igienă, 1 asistent de stomatologie, 1 asistent de farmacie)

Asistența medicală la secția exterioară era asigurată de un medic, de la centru, prezent o dată pe săptămână, miercurea.

Asistența medicală era asigurată în program permanent la centru, iar la secția exterioară Valu Traian, în intervalul orar 07:30 – 19:30. Medicii de secție aveau un program alternativ de 7 ore: 07:30-14:30/12:30-19:20, iar asistenții aveau un program de 12 ore: 07:30-19:30 / 19.30-07.30, sau de 8 ore 07.30-15.30.

În cazul apariției unor urgențe medico - chirurgicale, consultațiile medicale erau asigurate prin prezentarea la camera de gardă a penitenciarului spital Poarta Albă.

Având în vedere aspectele de mai sus, **membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile necesare pentru angajarea de medici pe posturile vacante.**

La nivelul Penitenciarului Poarta Albă existau 2 cabinete de consultații medicale și 2 cabinete stomatologice, câte unul la centru și altul la secția exterioară Valu lui Traian organizate conform legislației în vigoare,

Cabinetele medicale aveau următoarele amenajări: sală de așteptare, grup sanitar, sală de tratamente cu acces la lumină naturală (era special amenajată și dotată cu o chiuvetă

racordată la apă curentă), cabinet de consultații propriu - zis cu acces la lumină naturală și acces la o chiuvetă racordată la apă curentă, cameră pentru sterilizare, spații atât pentru depozitare materiale cât și pentru colectare deșeuri, vestiar.

Pavimentele, pereții, tavanele și suprafețele de lucru din încăperile în care se desfășurau activități medicale erau lavabile, rezistente la dezinfectante; fără asperități care să rețină praful.

Dotarea cabinetelor medicale de medicină generală/de familie consta din: pat/canapea consultații, dulap/dulapuri pentru aparatură, medicamente și materiale sanitare, dulap pentru substanțe și preparate stupefiante și psihotrope, dulap pentru instrumentarul steril, rafturi/dulapuri pentru fișe medicale, chiuvetă/racordată la apa curentă, geantă de urgență cu trusă de prim ajutor și medicație de urgență, frigider, genți izoterme dotate cu termometru pentru vaccinuri și transport probe, paravan medical. Acestea mai dispuneau de lampă UV, termometre, targă, electrocardiograf, ecocardiograf - numai la centru, defibrilator semi-automat, glucometru cu teste, pulsoximetru, stetoscop, aparat de măsurat tensiunea arterială, cântar de persoane, taliometru, optotip - doar la centru, ciocan reflexe, seringă Guyon pentru spălaturi auriculare, trusă completă de microchirurgie; consumabile sanitare: seringi și ace de toate dimensiunile, truse perfuzie, branule, fluturași, garou, vată, plasturi rotunzi după recoltare, leucoplast pânză/mătase, tăvițe renale, pansamente sterile, fețe, antiseptice, abeslanguri sterile, vacutainere, lame bisturiu, dezinfectanți pentru suprafețe și pentru instrumentar, mânuși examinare nesterile de unică folosință, mânuși chirurgicale sterile, cearceaf de pat, etc.

Fiecare cabinet medical era dotat cu aparat de urgență, conform OMJ 429/2012, privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Dotarea cabinetelor stomatologice: unit dentar, dulap pentru fișe tratament, truse de consultație (oglinzi, sonde și pense dentare), canule pentru aspirație, freze pentru turbine și pentru piesele de mână, instrumentar și ace pentru tratamente endodontice, instrumentar chirurgical (clești pentru extracție, bisturiu/lame de bisturiu pentru părțile moi, elevatoare, chiurete Volkmann, foarfeci chirurgicale, pensă chirurgicală, material de sutură pentru părțile moi, etc), seringi uniject cu ace și seringi de unică folosință, dulap medicamente și materiale sanitare, instrumentar/aparatură de detartraj, echipament/aparatură pentru sterilizare, lampă UV, dispenser automat pentru dezinfectant mâini, dispenser pentru săpun, stetoscop, aparat de măsurat tensiunea arterială, frigider, consumabile sanitare: seringi și ace de toate dimensiuni, garou, vată, plasturi rotunzi, leucoplast pânză/mătase, pansamente sterile,

fețe, antiseptice, abeslanguri sterile, dezinfectanți pentru suprafețe și pentru instrumentar, etc.

Cabinetul de stomatologie era dotat cu trusă de urgență conform Deciziei Consiliului Național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România privind conținutul minim al trusei de urgență pentru cabinetul de medicină dentară.

În perioada 01.01.2020-25.11.2021, conform copiilor certificatelor constatatoare a decesului, nu au fost înregistrate decese ale deținuților aflați în evidență cu afecțiuni psihice.

Conform manualului de proceduri erau întocmite 28 de proceduri pentru reglementarea actului medical la nivelul Penitenciarului, dintre care menționăm: măsuri la primirea în penitenciar, asistența medicală pe perioada carantinei, asistența medicală în caz de urgențe medico-chirurgicale, examinarea medicală curentă a persoanelor private de libertate, monitorizarea bolnavilor cronici, asistența medicală pe timpul refuzului de hrană, acordarea medicamentelor, procurarea dispozitivelor medicale, efectuarea expertizei medico-legale, asistența medicală în infirmerie, asigurarea asistenței medicale de specialitate pentru persoanele private de libertate, asistența medicală dentară acordată persoanelor private de libertate, asigurarea asistenței medicale spitalicești pentru persoanele private de libertate.

Atât la centru cât și la secția exterioară, activitățile medicale erau consemnate în funcție de specificul lor în următoarele registre: registru de consultații medicale, registru de rețete, registru de administrare tratament strict supravegheat, registru de leziuni traumatice, registru de izolare, registru de consultații medicale deținuți - refuz de hrană, registru de testări rapide Ag SARS- CoV-2, registru de vaccinări, registru de consultații medicale deținuți nou depuși, registru de consultații medicale deținuți la transfer, registru de evidență toxicomani, inapți, psihici în tratament, inapți, diabetici, hepatici.

La momentul vizitei erau în evidență cu afecțiuni psihice 70 de persoane private de libertate, 50 de deținuți fiind la centru. Dintre aceștia, 46 erau sub tratament și 10 erau foști consumatori de droguri. La secția exterioară erau 20 de deținuți, 6 erau sub tratament, 1 fiind fost consumator de droguri.

În registrul de leziuni traumatice la centru erau consemnate pe anul 2020 - 178 de evenimente. Dintre acestea, 42 la persoanele cu afecțiuni psihice, din care leziuni traumatice autoprovocate 19, hetero agresiuni 5, leziuni traumatice accidentale sau neprecizate (refuz de declarare) 18. În anul 2021 până la momentul vizitei, au fost 224 de evenimente. Dintre

acestea 66 la persoanele cu afecțiuni psihice, din care leziuni traumatice autoprovocate 21, hetero agresiuni 18, leziuni traumatice accidentale sau neprecizate (refuz de declarare) 27.

Penitenciarul Constanța-Poarta Albă dispunea de două clădiri cu destinație bloc alimentar, unul la centru și altul la secția exterioară Valu lui Traian. În urma unor defecțiuni apărute la anumite echipamente și utilități aferente blocului alimentar din incinta sectorului de deținere a Penitenciarului Constanța-Poarta Albă, s-a optat pentru desfășurarea activității de prepare a hranei la blocul alimentar din incinta secției exterioare Valu lui Traian, această măsura fiind temporară, urmând ca în decursul anului următor aceste deficiențe să fie remediate.

Penitenciarul Constanța-Poarta Albă asigura **hrănirea** a peste 900 de persoane private de libertate, aflate în custodia sa, a Penitenciarului Spital Constanța Poarta Albă și a Inspectoratului Județean de Politie Constanța.

Activitatea de hrănire a persoanelor private de libertate se făcea conform OMJ Nr. 3147/C/2018 *privind aprobarea Normelor de acordare* a *drepturilor de hrană pentru persoanele private de libertate din sistemul administrației penitenciare.*

Mâncarea aferentă fiecărei secții de detenție era preluată de supraveghetorul de pe secția respectivă, care avea obligația să asiste la distribuirea ei în camere, verificând ca aceasta să fie distribuită în mod uniform și egal întregului efectiv existent.

Hrana preparată și servită persoanelor private de libertate respecta structura normelor de hrană pentru a asigura condițiile optime de hrănire în conformitate cu vârsta, starea de sănătate, convingerile religioase și efortul depus de persoanele private de libertate în conformitate cu reglementările în vigoare O.M.J nr. 3147/C/2018.

Verificarea din punct de vedere organoleptic (gust, compoziție, aspect) a calității hranei preparate, certificarea și avizarea acesteia pentru darea în consum colectiv, trebuia făcută zilnic de către un reprezentant din partea cabinetului medical și de către șeful de tură, consemnând în registru concluziile verificărilor efectuate. La aceste operațiuni, trebuia să asiste zilnic și un reprezentant din partea persoanelor private de libertate, conform planificărilor aprobate de directorul penitenciarului.

În cadrul serviciului asistență psihologică erau încadrați 7 psihologi, la un efectiv mediu de 900 de persoane private de libertate. Din cei 7 ofițeri psihologi, unul coordona activitatea în calitate de șef serviciu asistență psihosocială din anul 2019, având în vedere că titularul postului a fost împuternicit în funcția de director adjunct reintegrare socială (vacantat în anul 2018). La momentul vizitei, postul de director adjunct reintegrare socială se afla în

procedură de ocupare prin concurs. **Conform Deciziei Directorului General al A.N.P nr. 348/24.02.2016 referitoare la standardele de personal din sistemul penitenciar, raportul specialist psiholog - persoane private de libertate e de 1 la 100. În acest caz, numărul cazurilor ce revine unui psiholog era mult mai mare. Astfel, era necesară identificarea unei soluții de suplimentare de personal de specialitate, astfel încât să fie respectat raportul stabilit prin Decizia Directorului General al A.N.P., respectiv Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, art. 89 alin. (2)** *„Activitățile ... se desfășoară cu un număr corespunzător de specialiști: educatori, preoți, agenți tehnici, monitori sportivi, precum și psihologi și asistenți sociali".*

Ofițerii psihologi dețineau avizul de exercitare a profesiei (în specialitatea Psihologie Clinică și/sau Psihologie aplicată în domeniul securității naționale și/sau Psihoterapie), fiind înscriși în Colegiul Psihologilor din România. Erau preocupați de dezvoltarea profesională continuă, anual participând la cursuri și workshop-uri ce vizau formarea continuă sau complementară. Principalele activități ale psihologului în penitenciar erau: evaluare, consiliere, activități specifice comisiilor de individualizare a regimului și liberare condiționată, de identificare a persoanelor private de libertate vulnerabile/cu risc de vulnerabilitate. Erau întocmite Registre de evidență a actelor profesionale/Registrul specialistului, în care psihologii consemnau întreaga activitate.

În conformitate cu reglementările actuale, formarea profesională a psihologilor se desfășura atât prin cursuri organizate de instituție, cât și cursuri de specialitate. În acest sens, toți specialiștii participau la cursurile de specialitate organizate prin intermediul platformei inteme E-learning, precum și convocări de specialitate organizate de Direcția Reintegrare Socială din cadrul ANP. De asemenea, fiecare specialist mai participase independent la cursuri de formare profesională organizate de către organismele de specialitate.

Programul de locru al personalului care își desfășura activitatea în cadrul serviciului educație și asistență era de luni până vineri. Lunar se întocmea planificarea în serviciu din cadrul sectorului educației și asistență psihosocială, planificare care asigura desfășurarea de activități destinate persoanelor private de libertate implicate în activități lucrative, în intervalul orar 15:30-19:30 sau în zilele de repaus săptămânal.

Activitatea psihologilor se desfășura în cadrul cluburilor secțiilor de deținere și în cadrul birourilor de pe Secții (birou supraveghetor/șef secție, cu respectarea confidențialității). În cadrul penitenciarului Constanța - Poarta Albă exista un cabinet psihologic, aflat în afara secțiilor de

deținere. În vederea eficientizării, activitatea de specialitate se desfășura preponderent în cadrul spațiilor din cadrul secțiilor de deținere.

Instrumentele validate științific existente la nivelul sectorului erau: Sistem de evaluare clinică (SEC), Scid I și II, STAXI- 2, STAI, SDS - self directed search (Holland), MCMI - III, TOM. BDI - I chestionarul G-z, PDSQ.

La nivelul unității, exista comisia de monitorizare a implementării Strategiei de reducere a comportamentelor agresive în mediu/penitenciar, care funcționa în baza Deciziei 575/2019. În acest sens, fiecare subcomisie din cadrul fiecărei secții de deținere, formată din medic, psiholog și șef secție, monitoriza lunar incidentele apărute în cadrul secției, prin măsuri de specialitate, respectiv consiliere psihologică, includerea în activități de petrecere a timpului liber.

Având în programul de lucru diferit al specialiștilor din cadrul serviciului asistență psihologică față de cel al medicilor, atunci când comunicarea verbală nu era posibilă, se făceau informări (prin e-mail) către Sectorul medical, cu privire la elemente identificate de către psiholog și care puteau face obiectul unei evaluări medicale de specialitate.

Activitatea specifică sectorului reintegrare socială se desfășura în următoarele spații: la centru existau 4 cluburi pentru activități de grup, 1 cabinet psihologic, 2 săli de clasă, 1 bibliotecă, 1 capelă, 2 terenuri de sport, 2 spații amenajate cu aparate sportive (la secțiile RD și RSD); la secția Valu lui Traian existau: 1 sală cu o suprafață de 130 m^2 în care se puteau desfășura mai multe activități concomitant, capelă, 3 terenuri sport cu gazon sintetic, 1 bibliotecă.

La nivel de unitate se făceau eforturi pentru crearea unor noi spații de cazare, dar și de îmbunătățire a condițiilor de cazare existente.

La secțiile 4 și 5 de la Penitenciarul Poarta Albă se aflau în curs de actualizare Studiul de fezabilitate pentru reabilitatea spațiilor existente și mansardarea acestora. De asemenea, în penitenciar a fost aprobat Studiul de fezabilitate pentru construirea unui nou pavilion de deținere cu o capacitate de cazare de 300 locuri, urmând a se trece la realizarea proiectului tehnic si a detaliilor de execuție.

Noile spații vor avea prevăzute cabinete psihologice, spații pentru desfășurarea activităților individuale și de grup, bibliotecă și sală de lectură, spații interioare pentru desfășurarea activităților sportive, atelier pentru activități-ocupaționale.

La secția exterioară Valu lui Train, în cadrul proiectului cu fonduri norvegiene Improving the Correctional Services in Romania by Implementing the Normality Principle 4NORM(—ality) ("Îmbunătățirea Serviciilor Corecționale în România prin Implementarea Principiului Normalității — 4NORM-ality") se va construi un nou pavilion de deținere cu capacitatea de 80

locuri, pavilion care va avea prevăzute spații pentru desfășurarea activităților specifice sectorului reintegrare socială (cabinet de consiliere psihologică, spații pentru desfășurarea activităților individuale și de grup, bibliotecă, spațiu interior pentru desfășurarea activităților sportive, atelier pentru activități-ocupaționale). La momentul vizitei fusese realizat proiectul tehnic și detaliile de execuție și urma să fie aprobat în consiliul tehnico-economic din cadrul ANP.

Situația activităților de asistență psihologică pentru perioada 01.01.2021-25.11.2021 pentru toată populația carcerală.

În cursul anului 2021, în cadrul Penitenciarului Constanța — Poarta Albă s-au desfășurat următoarele tipuri de activități pe domeniul asistenței psihologice:

- evaluări psihologice (inițiale: 627; periodice: 1125; finale: 1060);

- activități psihologice creditate (organizate în baza proiectului de activitate, de tipul: Alegerile personale îți marchează viața, Dezvoltarea inteligenței emoționale, Proiect pentru diminuarea comportamentului agresiv și a violenței, Ziua sănătății mintale, Ziua mondială de prevenire a suicidului, Ziua internațională de combatere a traficului și consumului de droguri, Ziua tatălui: rolul tatălui în dezvoltarea personalității copilului. La aceste tipuri de proiecte au fost înscrise 274 persoane private de libertate);

- activități psihologice necreditate (de tipul campaniilor de informare, cum ar fi: Campanie de conștientizare a persoanelor private de libertate pentru valorificarea propriilor resurse; Campanie de conștientizare a importanței vaccinării; Campania de prevenire a comportamentelor agresive. La aceste tipuri de proiecte au fost înscrise s-au înregistrat 1130 participări ale persoanelor private de libertate);

- consilieri psihologice pe diferite problematici (consiliere psihologică bolnavi psihic — 6 persoane private de libertate; consiliere psihologică consumatori de droguri — 17 persoane private de libertate; consiliere psihologică diminuare risc de suicid — 13 persoane private de libertate; consiliere psihologică în criză (inclusiv refuzul de hrană, camera de protecție) — 63 persoane private de libertate; consiliere psihologică pentru persoane agresive — 14 persoane private de libertate; consiliere psihologică persoane cu risc de vulnerabilizare (inclusiv consilierea pre și posttestare HIV SIDA) - 7 persoane private de libertate);

- participare la stagii de practică (completare chestionare studii psihologice, cu participare voluntară) — 93 persoane private de libertate;

- programe de asistență psihologică (Program de autocunoaștere si dezvoltare personală – 17 persoane private de libertate; Program de dezvoltare a mobilității personale-ProDM-Modul I — 26 persoane private de libertate; Program de formare a deținuților de sprijin — 9 persoane

private de libertate; Program de terapie ocupațională - art terapie - 23 persoane private de libertate; Program destinat persoanelor cu antecedente în toxicomanie — drog — 17 persoane private de libertate; Program destinat persoanelor cu conduită agresivă — 27 persoane private de libertate; Program de intervenție psihologică generală — 7 persoane private de libertate; Programul de asistență psihologică specifică destinat lipsei de empatie (cruzime)/falsității (minciună)/lipsei de morală — 11 persoane private de libertate).

În perioada 01.01.2021-09.12.2021, s-au înregistrat 17584 participări la activități de educație și asistență psihologică, la care au participat 1981 persoane private de libertate distincte.

Cu privire la situația persoanelor private de liberate cu afecțiuni psihice, concluzionăm că acestea au fost incluse în mod corespunzător în activitățile de asistență psihologică desfășurate în penitenciar, consilieri, programe, activități etc., concluzie formulată în urma analizei documentelor puse la dispoziție de către Serviciul de Educație și Asistență Psihosocială.

3. Recomandări

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

Conducerii Administrației Naționale a Penitenciarelor să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

Gestionarea supraaglomerării constatate, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (3) din Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017.

RECOMANDĂ

Conducerii Penitenciarului Constanța-Poarta Albă să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Identificarea unei soluții cu privire la suplimentarea personalului de specialitate – ofițeri psihologi, asistent social, astfel încât să fie respectat raportul stabilit prin Decizia Directorului General al A.N.P. ;

2. Angajarea de medici pe posturile vacante;

3. Diversificarea activităților specifice domeniului reintegrării sociale, astfel încât să se asigure persoanelor private de libertate un climat favorabil, care să reducă vulnerabilitatea educațională, psihologică și socială și să faciliteze reintegrarea socială;

4. Identificarea unor soluții de atragere de agenți economici (angajatori) din zonă care să preia forța de muncă, având în vedere numărul mare al solicitărilor de angajare.